

BERGSSTATEN

BESLUT

Sid 1(7)

2021-11-19

Dnr BS 210-386-2020

KOPIA

Luossavaara-Kiirunavaara AB
Box 952
971 28 LULEÅ

Medgivande till undersökningsarbeten inom Malmbergets samhälle i Gällivare kommun, Norrbottens län

Beslut

Bergmästaren medger att Luossavaara-Kiirunavaara AB, 556001-5835, (hädanefter sökanden) får utföra undersökningsarbeten inom 30 meter från allmän väg, inom 200 meter från bostadsbyggnad, inom 200 meter från kyrka, annan samlingslokal och undervisningsanstalt, inom 200 meter från industriell anläggning samt inom område med detaljplan enligt plan- och bygglagen inom undersökningstillstånden Malmberget nr 20, Malmberget nr 24, Malmberget nr 25, Malmberget nr 28 samt bearbetningskoncessionerna Malmberget K nr 3, Malmberget K nr 4, Malmberget K nr 5, Malmberget K nr 6, Malmberget K nr 7 i Gällivare kommun i enlighet med vad som angetts i ansökan.

Medgivandet gäller från den dag då beslutet vunnit laga kraft till och med den 31 december 2025, dock inte längre än sökanden har undersökningstillstånd eller bearbetningskoncession i de delar av området där undersökningsarbete utförs.

Bakgrund

Ansökan

Sökanden har den 26 mars 2020 ansökt om bergmästarens medgivande enligt 3 kap. 7 § minerallagen (1991:45). Detta då sökanden avser att utföra undersökningsarbete inom 30 meter från allmän väg, inom 200 meter från bostadsbyggnad, inom 200 meter från kyrka, annan samlingslokal och undervisningsanstalt, inom 200 meter från industriell anläggning samt inom område med detaljplan enligt plan- och bygglagen inom ansökt område inom undersökningstillstånden Malmberget nr 20, Malmberget nr 24, Malmberget nr 25, Malmberget nr 28 (tidigare benämnt Malmberget nr 18) samt bearbetningskoncessionerna Malmberget K nr 3, Malmberget K nr 4, Malmberget K nr 5, Malmberget K nr 6, Malmberget K nr 7 i Gällivare kommun.

Av ansökanshandlingarna framgår i huvudsak följande. Sökande planerar att utföra undersökningsarbete i form av prospekteringsborrning under jord, på ett djup om minst 300 meter under markytan och drivning av undersökningsort på ett djup om minst 500 meter under markytan inom deras undersökningstillstånd, enligt bilagd karta. Undersökningsarbetena beräknas avslutas senast den 31 december 2025.

Den borrar metod som kommer att användas är s.k. kärnborrning. Metoden innebär att cylindriska provkärnor borrar ut ur berget med hjälp av en diamantförsedd borrar krona. Borrkärnorna kommer sedan att tas om hand och analyseras avseende dess innehåll av mineral och dess övriga egenskaper. Kärnborrning är en borrar metod som medför mycket begränsade bullernivåer och som inte heller medför sådana vibrationer som kan transporteras vidare i berggrunden och uppfattas på markytan, när dessa sker på ett djup som ansökan avser. Det är sökandens bedömning att dessa arbeten kan ske helt utan påverkan på de intressen som finns på markytan inom området. I samband med ortdrivning kommer sprängämnen att användas för att bryta isär berget så att det sedan kan lastas ut med hjälp av lastmaskiner under jord. Det ska inte utslutas att dessa sprängningar kan ge upphov till vibrationer som kan uppfattas på markytan ifall omgivningen är tyst. Men vid ortdrivning är den totala mängden sprängämnen som detonerar samtidigt endast en bråkdel av den mängd som förekommer vid malmbrytning och all sprängning kommer också att ske inom ordinarie tid för sprängning vid gruvan, på ett djup om minst 500 meter under markytan. Vibrationerna från sådana sprängningar har som mest uppmätts till mindre än en femtedel av föreskrivet riktvärde för vibrationer nattetid (3 mm/s), enligt gällande miljövillkor för gruvverksamheten vid Malmberget. Enligt sökandens bedömning kan även dessa arbeten utföras helt utan att detta medför några olägenheter av betydelse för boendemiljön och de övriga intressen som finns i det aktuella området.

För att kunna få bättre kunskap om de geologiska förutsättningarna inom undersökningstillstånden behöver sökanden genomföra undersökningsarbetena inom 30 meter från allmän väg, inom 200 meter från bostadsbyggnad, inom 200 meter från kyrka, annan samlingslokal och undervisningsanstalt, inom 200 meter från industriell anläggning samt inom område med detaljplan enligt plan- och bygglagen.

Övrigt

Trafikverket, Gällivare kommun, innehavare av berörda bostadsbyggnader, kyrka, annan samlingslokal och undervisningsanstalt samt industriella anläggningar har underrättats om ansökan och beretts tillfälle att inom viss tid yttra sig över denna.

Gällivare kommun har inkommit med två yttranden, ett från Miljö- bygg och räddningsnämnden samt ett yttrande från kommunstyrelsens ordförande.

Miljö- bygg och räddningsnämnden har i huvudsak framfört följande. Inställningen är att tillstånd kan medges men bör villkoras med att sökanden varje kvartal ska redovisa till dels länsstyrelsen i Norrbotten och dels till miljökontoret när de tänkt borra, vart de tänkt borra, vilken kontroll som ska genomföras för att undvika att problem uppstår. Anledningen till varför ett sådant villkor bör anges är att kommunen anser att LKAB:s arbetsplaner för undersökningsarbete är alltför övergripande och därför svårt att följa. Det har förekommit problem med sättningar/håligheter som troligen orsakats av att stora mängder vatten pumpats bort i samband med ortdrivning. Området omfattas av detaljplan, flera som syftar till gruvindustri men också för bland annat bostäder.

Gällivare kommun genom kommunstyrelsens ordförande Henrik Ölvebro har i huvudsak framfört följande. De anser att tillstånd kan lämnas i enlighet med aktuell ansökan. Eftersom undersökningsarbete avses bedrivas inom 200 meter från bostadsbebyggelse inom ett område som omfattas av detaljplan anser kommunen att det är av vikt att undersökningsarbetet bedrivs på ett sådant sätt att hemfridszonen inte kränks, att det inte uppkommer skada på byggnader eller kommunal infrastruktur samt att åtgärder vidtas för att undvika olägenheter eller risk för människors hälsa eller miljö vid arbetets utförande. Kommunen föreslår kvartalsvis rapportering till länsstyrelsen i Norrbottens län, kommunens miljökontor samt samhällsbyggnads- och teknikförvaltning med uppgifter om tidsmässiga och geografiska punkter för borrning, vilka åtgärder som avses vidtas för att undvika att skador eller olägenheter för människors hälsa eller miljön, samt för att tillse att kommunen erhåller tillfredsställande planeringsförutsättningar.

Trafikverket har inkommit med ett yttrande och har inget att erinra mot ansökan.

Skrivelser har inkommit från Linda Wiksten, Landahl advokatbyrå, Johan Runnman och Inger Bäckman, Ola Johansson och Lars Olausson.

Linda Wiksten har i huvudsak lämnat följande synpunkter på ansökan. Hon har eget vatten och vill före undersökningsarbetet påbörjas att vattnet kontrolleras avseende kvalitet, och att kvaliteten följs upp under arbetets gång, det vill säga att det sker återkommande kontroller för att stävja brister i vattentillförsel och -kvalitet i god tid. Hon påpekar vikten av information som påverkar deras boendemiljö från LKAB:s verksamhet i allmänhet.

Carolina Gustavsson på Landahl advokatbyrå, ombud för Nordan i Malmberget AB, har i en skrivelse i huvudsak lämnat följande synpunkter. Med hänsyn till de störningar i verksamheten som följer med LKAB:s nu ansökta tillstånd för Folkets Hus motsätter sig bolaget att tillstånd beviljas och att tillstånd får anstå till dess fastigheten har inlösts.

Johan Runnman och Inger Bäckman har i huvudsak lämnat följande synpunkter på ansökan. De anser att Bergsstaten bör lämna ett medgivande av ansökan endast med villkoret att deras fastighet, Malmberget 4:147, inlöses snarast, enligt samma villkor som övriga av gruvdriften påverkade fastighetsägare i området har beviljats, dvs. till ett värde

motsvarande marknadsvärdet för en fastighet i Gällivare tätort med 25 procents påslag. Skälen för deras hemställan är följande. Den provborrning som LKAB ansöker om medgivande för utgör ytterligare en påverkan på den redan oacceptabla boendemiljön i Östra Malmberget. De undersökningsorter som man planerar driva in under undersökningsområdet utgår från de brytningsområden som redan finns vilket innebär att man bedriver gruvbrytning under våra fastigheter, vilket LKAB själv sagt inte skall ske utan att lösa in de fastigheter som ligger inom området.

Ola Johansson har i huvudsak lämnat följande synpunkter på ansökan. Boendemiljön i Malmbergets centrum består av kraftiga störningar på grund av sättningar och sprängningar vilket får till följd att fastigheten skakar, tavlor rasar ner från väggarna, man blir väckt mitt i natten och vattnet är ofta brunfärgat. I sin skrivelse motsätter han sig LKAB:s ansökan till dess hans fastighet är inlöst av bolaget.

Lars Olausson har i huvudsak lämnat följande synpunkter på ansökan. Han känner en stor oro att bo kvar här när man skall börja driva undersökningsort i berget fram mot hans bostad där nya panncentralen skall upprättas. Han känner av sprängningarna nattetid väldigt väl och även många sättningar dygnet runt och året om. Olausson motsätter sig ansökan och anser att LKAB bör lösa in berörda sakägare innan gruvdrift påbörjas i området.

Sökanden har underrättats om dessa skrivelser och beretts tillfälle att inom viss tid yttra sig över dessa och i huvudsak framfört följande. Luossavaara-Kiurunavaara AB har tagit del av dessa skrivelser och kan konstatera att det finns farhågor hos vissa av sakägarna i ärendet, att de undersökningar som omfattas av ansökan kommer att medföra störningar och skador på deras fastigheter och på boendemiljön i området. Av denna anledning vill sökanden betona att dess ansökan avser kärnborrning på ett djup om minst 300 meter under markytan och drivning av undersökningsorter på ett djup om minst 500 meter under markytan. Arbetet är inte att förväxla med den gruvverksamhet som bolaget bedriver i området. Kärnborrning är en borrhmetod som medför mycket begränsade bullernivåer och som inte heller medför sådana vibrationer som kan transporteras vidare i berggrunden och uppfattas på markytan, när dessa sker på ett djup som ansökan avser. Det är sökandens bedömning att dessa arbeten kan ske helt utan påverkan på de intressen som finns på markytan inom området. I samband med ortdrivning kommer sprängämnen att användas för att bryta isär berget så att detta kan lastas ut med hjälp av lastmaskiner under jord. Det ska inte uteslutas att dessa sprängningar kan ge upphov till vibrationer som kan uppfattas på markytan ifall omgivningen är tyst. Men den totala mängden sprängämnen som detonerar samtidigt kommer då endast att utgöra en bråkdel av den mängd som förekommer vid malmbrytning och all sprängning kommer då också att ske inom ordinarie tid för sprängning vid gruvan, på ett djup om minst 500 meter under markytan. Enligt sökandens bedömning kan även dessa arbeten utföras helt utan att detta medför några olägenheter av betydelse för boendemiljön och de övriga intressen som finns i det aktuella området. Gällande Linda Wikstens begäran om provtagning av brunnsvatten

erinras följande. Det är sökandens avsikt att gå Wiksten till mötes och provta brunnsvattnet under arbetets gång. Den sökande avser därför att ta kontakt med Wiksten för att närmare bestämma tidpunkten för en första provtagning samt för de uppföljande provtagningar som fordras under arbetets gång.

Samtliga inkomna yttranden kommer att sändas i sin helhet till sökanden.

Motivering

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 3 kap. 7 § minerallagen får undersökningsarbete inte utan medgivande av bergmästaren äga rum inom

1. område inom 30 meter från allmän väg eller sådan vägsträckning enligt fastställd vägplan, eller från järnväg, flygplats eller kanal som är upplåten för allmän trafik,
2. område inom 200 meter från bostadsbyggnad,
3. område inom 200 meter från kyrka, annan samlingslokal, undervisningsanstalt, hotell eller pensionat eller område inom tvåhundra meter från vårdanstalt, elevhem eller liknande inrättning, om den är avsedd för mer än 50 personer,
4. område inom 200 meter från elektrisk kraftstation eller industriell anläggning, eller
5. område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900).

I fall som anges i första stycket 5 får medgivande inte lämnas i strid med planen eller områdesbestämmelserna. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Trots första stycket 2–4 får undersökning ske, om medgivande har lämnats av den som berörs av arbetet. I fall som anges i första stycket 2 ska medgivande lämnas av ägaren till byggnaden eller marken och den som har nyttjanderätt till den. I fall som anges i första stycket 3 och 4 ska medgivandet lämnas av ägare och nyttjanderättshavare.

Bergmästaren får förena sitt medgivande med villkor.

Bergmästarens bedömning

Bergmästaren bedömer att det undersökningsarbete som den sökanden beskriver kan utföras utan att detta medför någon påverkan av betydelse på vägar, bostadsbyggnader,

kyrka, annan samlingslokal och undervisningsanstalt eller industriella anläggningar. I övrigt konstateras att Trafikverket inte har invänt mot att undersökningsarbetena utförs på de sätt som beskrivs i ansökan. Undersökningarna kommer att äga rum på ett djup om minst 300 meter under markytan. Av samma anledning kan undersökningsarbetena genomföras utan att det resulterar i en markanvändning som står i strid med den aktuella detaljplanen.

Med anledning av kommunens synpunkter erinrar bergmästaren om följande. Vid undersökningsarbete som bedrivs inom undersökningstillstånd, eller i dagen inom koncession utanför markanvisat område, ska bolaget lämna information om planerade arbeten i de arbetsplaner som ska upprättas och delges berörda sakägare. De berörda har möjlighet att invända mot arbetsplanen. Kopia av arbetsplanerna ska även sändas till bergmästaren, länsstyrelsen, kommunen och Sametinget. Bergmästaren finner mot denna bakgrund inte skäl att förena beslutet med sådant villkor som kommunen föreslagit.

Mot denna bakgrund finner bergmästaren att medgivande enligt 3 kap. 7 § minerallagen kan lämnas avseende ansökt område inom undersökningstillstånden Malmberget nr 20, Malmberget nr 24–25 och Malmberget nr 28 samt bearbetningskoncessionerna Malmberget K nr 3–7. I övrigt noterar bergmästaren att synpunkter lämnats in på arbetets utförande, vilket prövas inom ramen för arbetsplanen. Bergmästaren tar inte ställning till dessa synpunkter i detta ärende.

Övriga upplysningar

Bergmästarens beslut enligt 3 kap. 7 § minerallagen innebär inte något undantag från övriga bestämmelser i minerallagen eller bestämmelser i annan lagstiftning. Det åligger sökanden att se till att de provningar som fordras kommer till stånd innan undersökningsarbetet påbörjas.

Den som planerar att utföra undersökningsarbeten måste göra en arbetsplan för arbetet. Innan arbetet inleds ska de markägare och nyttjanderättshavare (sakägare) som är direkt berörda delges arbetsplanen. De har sedan tre veckor på sig att framföra eventuella invändningar. Om invändningar framförs måste den som vill utföra undersökningarna antingen komma överens med sakägaren eller begära att bergmästaren fastställer arbetsplanen. I annat fall blir inte arbetsplanen gällande. I ett fastställelseärende prövar bergmästaren frågan sedan alla berörda parter fått komma till tals. I de flesta fall berörs bara mindre delar av marken inom ett undersökningstillstånd av undersökningsarbetet.

Om området berör renskötselrätt ska arbetsplanen delges den sameby som innehavarna tillhör.

Delgivning av beslutet

Bergmästaren beslutar att berörda fastighets- och sakägare ska delges detta beslut genom kungörelsedelgivning i tidningarna NSD och Norrbottens-Kuriren samt i Post- och Inrikes Tidningar.

Hur man överklagar

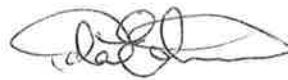
Detta beslut kan överklagas hos länsstyrelsen i Norrbottens län, se bilaga.

De som deltagit i beslutet

Detta beslut har fattats av bergmästare Åsa Persson, efter föredragning av Ida Eriksson.

Åsa Persson

Ida Eriksson

Bilagor:

Karta över arbetsområdet

Överklagandehänvisning

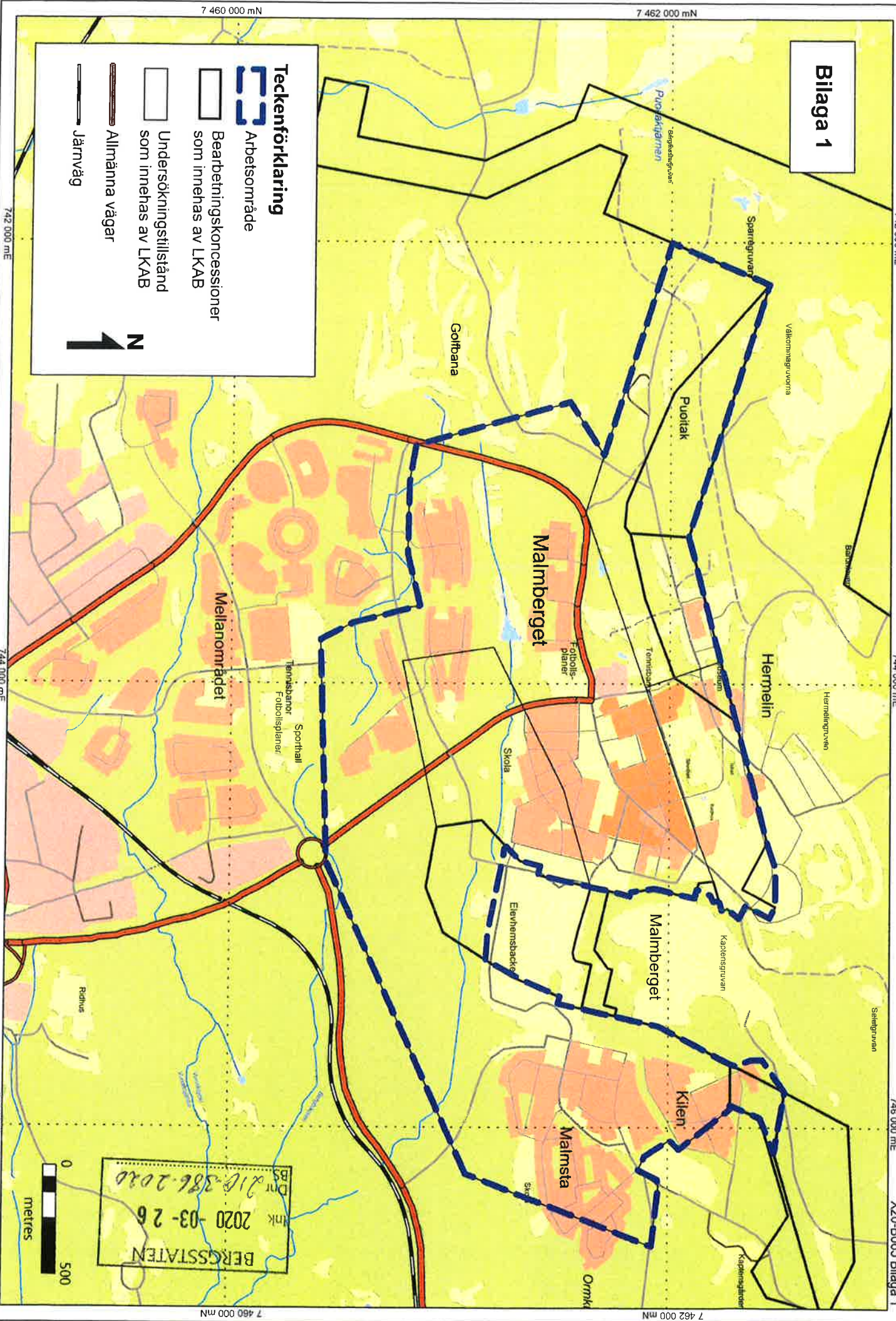
Övrigt:

Kopia av bergmästarens beslut sänds till Trafikverket och Gällivare kommun.

Bilaga 1

- Teckenförklaring**
- Arbetsområde
  - Bearbetningskoncessioner som innehåller av LKAB
  - Undersökningsstillstånd som innehåller av LKAB
  - Allmänna vägar
  - Järnväg

7 460 000 mN

7 462 000 mN

742 000 mE

744 000 mE

746 000 mE

X20-B065 Bilaga 1

742 000 mE

744 000 mE

746 000 mE

7 480 000 mN

7 482 000 mN

BERGSSTATEN

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga bergmästarens beslut ska ni skriva till **länsstyrelsen Norrbotten**.

Överklagandet ska vara skriftligt och ställas till länsstyrelsen Norrbotten **men skickas till Bergsstaten, Varvsgatan 41, 972 32 Luleå** eller mineinspect@bergsstaten.se

I överklagandet ska ni ange:

- Vilket beslut som ni överklagar, ange beslutets diarienummer.
- Varför ni anser att beslutet ska ändras och vilken ändring ni vill ha.
- Ni ska ange ert namn, telefonnummer, postadress och e-postadress.
- Om ni anlitar ombud ska ombudets namn, telefonnummer, postadress och e-postadress anges.

Ert överklagande ska ha kommit in till Bergsstaten **senast den 27 december 2021**.

Om ni behöver upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till Bergsstaten, via epost mineinspect@bergsstaten.se eller telefon 0920-23 79 00.

